

Reis naar het einde van de derde broer

Frans A. Brocatus

inkijkexemplaar

Frans A. Brocatus

*Reis naar het einde
van de derde broer*

Eerste druk 2025

Copyright tekst © Frans A. Brocatus

Copyright foto © Elisa Brocatus

OMSLAG

vormgeving ProBeeld | Ambilicious

BINNENWERK

vormgeving Ambilicious Studio

redactie Inanna van den Berg | Ambilicious

Copyright © 2025 Ambilicious, Waddinxveen

ISBN 978-94-93366-69-5 | NUR 321

www.ambilicious.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Reis naar het einde van de derde broer

Ambilicious

Op 27 mei 2019 overleed, ten gevolge van een hartstilstand, onze derde broer G. in Banhars, een dorpje bestaande uit een handvol huizen in het departement Aveyron, regio Occitanie, Zuid-Frankrijk.

Om allerlei redenen had het heel wat voeten in de aarde vooraleer hij na zijn overlijden naar België kon gerepatriëerd worden.

In hetzelfde jaar hadden mijn jongste broer P. en ik, de oudste broer F., besloten om de Elfstedentocht in Friesland, Nederland te fietsen. Drie dagen op de racefiets à honderd kilometer per dag en de eerste en de laatste dag tijd om wat te ontspannen.

Een badge met de foto van G. vergezelde ons tijdens die dagen. Het plan om met ons twee een fietstocht te maken vanuit onze geboorteplaats Gooreind-Wuustwezel naar de plek waar onze derde broer G. overleed ontstond heel primair tijdens deze aantrekkelijke trip langs de elf steden in Friesland.

Door corona, een andere vakantieplanning en niet helemaal fysiek in orde om de onderneming aan te vatten duurde het vijf jaar vooraleer het plan tot uitvoering zou komen. Beter laat dan nooit, zegt het overbekende spreekwoord.

In samenspraak met onze andere broers en zussen besloten P. en ik om op 2 juni 2024 te starten in Wuustwezel. De planning was om op 11 of 12 juni aan te komen in Banhars, of in de buurt van die plek. Onze oudste zus, derde zus en vierde broer en hun partners zouden ons daar dan treffen. Onze fietsen en wij konden dan met hen, per auto, terugkeren.

Het doel was om daar dan samen de plaatsen te bezoeken waar onze broer na zijn vroegtijdige pensionering leefde, werkte en in die ruige natuur de rust vond waar hij meermaals vertwijfeld naar op zoek was.

De avond voor ons vertrek haalde P. me op in mijn woonplaats Chaam. Het afscheid van mijn lief, L. was anders omdat we een reis gingen maken die naast fysiek ook emotioneel geladen was. En, mijn jongste broer en ik zijn twee uitersten, allebei uitgesproken en koppig. Na aankomst op de bestemming van die dag zou ik L. en onze beide zussen berichten waar we waren en hoe de dag verlopen was.

Ik had twee hotels geboekt, het eerste in Kortrijk (B) en het tweede in Albert (FR), de rest zou onderweg geregeld worden. Een avontuur! We zouden moeten improviseren, onze planning bijstellen en bovenal ons doel niet uit het oog verliezen.

P. laadde mijn E-Bianchi, elektrische mountainbike, en mijn bagage: een dubbele fietstas, een tas om boven op de fietstas te zetten, en een stuurtas, in zijn bestelauto. De deuren werden dichtgeklapt, er werd gekust, goede reis gewenst, gezwaaid. Op naar de startplaats Wuustwezel, naar het huis van mijn jongste broer P.

Aan de eettafel bespraken we de laatste details van de bijzondere tocht die we gingen maken, hieven het glas, een dubbele Trappist Westmalle, op het welslagen van onze onderneming en gaven alvast de badge met de foto van onze derde broer G. een plekje onder het doorkijkplastic van de stuurtas van P.

De nacht was kort, het werd snel licht. We waren allebei, naar gewoonte, vroeg wakker. De reis naar het einde van de derde broer kon beginnen. We zouden onze eigen Ronde van Frankrijk rijden. De route die we voorzien hadden sneed als een mes van het noorden naar het zuiden door Frankrijk. We gingen het land klieven. Om de drukte van en rond Parijs te vermijden bleven we daar een stukje boven om dan weer naar beneden af te buigen.

De buurvrouw van P. is pas overleden. Aan kanker. Negenenvijftig jaar oud. Dat was ook de leeftijd van onze derde broer G. zeggen we bijna gelijktijdig.

P. stelt voor om niet langs de Bredabaan te rijden, maar binnendoor via Deureind. Het is even wennen: een fiets van dertig kg., vijfentwintig kg. bepakking, daarbij opgeteld mijn eigen lichaamsgewicht van 73,5 kg. dat geeft al bijna honderddertig kg. om vooruit te duwen. Goed dat er (elektrische) ondersteuning is. Mijn batterij 625kw heeft een actieradius van 140 km. als ze volledig geladen is. De fiets van P., een QWIC, doet iets boven de 100 km. Hij heeft het zekere voor het onzekere genomen en een extra batterij meegepakt.

Het is vroeg, frisjes, weinig verkeer en we peddelen naast elkaar. We passeren het huis waar ik de eerste twee jaar van mijn leven met mijn ouders en mijn oudste zus doorbracht. G. heeft er, decennia later, ook nog een tijdje gewoond. Toen ik naar Nederland verhuisde stonden er, in een van de kamers, spullen van mij opgeslagen.

De meel – en zadengroothandel waar mijn vader als maaldersgast zijn werkende leven begon is vervangen door een woonhuis. Ook de smid bij wie onze ouders de fietsen kochten, die we kregen als we onze Plechtige Communie deden, heeft plaatsgemaakt voor een moderne duplexwoning.

De temperatuur klimt zachtjes naar omhoog. We bereiken ons geboortedorp Gooreind. Vooraleer we de Gasthuisstraat indraaien werpen we een blik op de grot links. Naast een religieuze plek in het dorp was het ook een plaats om af te spreken met vrienden of vriendinnen. Achter de grot ligt het kerkhof waar onze ouders begraven liggen. De begraafplaats is in cirkels opgebouwd wat het geheel een bijzondere rust geeft en natuurlijk is er de symboliek van de cirkel. Tijd die nooit eindigt. We zwaaien naar onze ouders. Ik herinner me de woorden van de oudste dochter, V. van mijn jongste broer, die, vooraleer onze moeder begraven werd, nog wat zei bij de kist. Ze sprak over de “overlijdende” en niet over de “overledene”. Alsof onze moeder toen nog bezig was te sterven.

Het oude rusthuis, op het einde van de Gasthuisstraat, was vroeger een materniteit, een “moederhuis”. Ik ben er geboren en mijn moeder lag er, in een van de bijgebouwen achter het rusthuis, opgebaard na haar plotse dood op 17 maart 2001.

Via de pastorie, nu een exclusief Italiaans restaurant, Il Divino, buigen we de volgende straat in, de Rerum Novarumlaan. Op nummer negentien woonden we met zijn tien. Onze ouders en acht kinderen. Het huis staat er nog in zijn toenmalige vorm, maar het lijkt nu een beetje op een vesting. De ligusterhaag van vroeger is verdwenen en er staan schuttingen die een doorkijk belemmeren.